

Előfizetési árak:

Helyben:
Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 k. 50 f.
Vidéken:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 kor., negyed évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fillér.

SZENTESI LAP

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
Vajda B. Utóca könyvnyomdája Szentes, Kosuth-ter.
Egyes példányok kaphatók
Lapunk könyvnyomdájában valamint tapéktörőállomásunknál kaphatók előfizetők számára megrendelhető.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap , a kora reggeli órákban.	Telefon szám: - 20 -	Felélős szerkesztő: GÁLFY SÁNDOR	Telefon szám: - 20 -	Hirdetések árát, valamint nyilatkozó közleményeket kiadóhivatalunk méret szerint a legutóbbas számban állapítjuk meg.
--	-----------------------------	---	-----------------------------	---

Csongrád vármegye és Szeged.

Irta: Sima László.

I. A történelmi jogról.

Mintha a százados pörben a vesztes fél pórujtást kérne.

A mohelepte, megfakult, összesárgult kuszta meg iromba betűkkel telerótt régi árkusok, ócska, avult akták előkerülnek. A prókátor, a ki a százados lomokból előkaparta, színes, érdekes tónusokkal világítja meg tartalmukat s a jámbor, figyelmes hallgató lelkében megrezdül egy hur: igazza lehet a pervezetőnek. Később, amidőn a prókátor jobban bele-mélyed a poros akták kommentáló ismertetésébe s mesteri kézzel fűzi egyiket a másikhoz, hogy zökkenő sehol ne maradjon, már hajlandó elősmerni is az igazságot és megdönthetetlennek képzeli az író mesterség finom raffinerájával csoportosított érveket. Nem veszi észre, mert figyelmét teljesen leköti az érdekes és egy eszmekört szolgáló előadás, hogy a logika nemcsak sánta; de sűrűn csetlik, sűrűn botlik is.

Az okot erre nem az ítélőképesség gyöngöségében találjuk meg. A legtisztább ítélőképességű embert, a legátfogóbb értelmű agyat is meg tudja tévesztetni a mesteri kézzel konstruált írás, vagy kítőnő beszéd. Természetes. Egész ítélőképességünk a külső behatások, a vonzó, vagy visszatetsző benyomások hatása alatt áll s még a legridegebb tárgyilagosság is megszűnik azon a ponton, ahol az ember alanyisága kezdődik. Az abszolút tárgyilagosság maga a legképtelenebb abszurdum — az abszolút lehetetlenség.

Igy van ez ebben az életretámadó ócska pörben is.

A közelmúlt évek során a maros-zógi metropolisból — Szegedről — megismételten indult ki olyan törekvés, amely végeredményében oda tendált, hogy az ország második városa, ez a hamvaiból új életre támasztott főnik, megye székhelye is lehessen. Ezek a felújuló törekvések, mint legközelebb álló s így legkönnyebb megoldását a kérdésnek abban látták és ebben találják ma is, ha Szeged Csongrád vármegye székhelye lesz, amely vármegye földrajzi területén fekszik. Vagyis ha a megoldás az lenne, hogy Csongrád vármegye székhelyét Szentesről áthelyeznék Szegedre.

Ez a Szeged által újból és újból életre keltett mozgalom mindannyiszor foglalkoztatta a sajtót, de mindannyiszor minden különös hatás nélkül csön-

desült el. Jogosan mondhatni, hogy a törekvés mindannyiszor halvaszületett mozgalmat eredményezett. A dolog azonban csak így lehetett természetes. Szeged erőltetett akarhatnomsága komolyabb visszhangot nem kelthetett, mert minden ok, amelyre igényét alapította, amit maga mellett és Szentes ellen felhozott, kimerült ebben az egyetlen rövid mondatban: „*En Szeged vagyok!*” Ez az ok azonban egy ekkora fontos-ságu kérdésben ahoz, hogy eredményei lehetnének, a nullánál is csekélyebb számtani értékű valami.

Más megítélés alá kerül azonban a kérdés azonnal, ha Szeged a maga minduntalan felvetett követelését történelmi alapokra tudja fektetni. Más elbírálás alá kerül igénye, ha felútvén a história könyvét annak betűire mutatva bizonyítja igazát, amely elvitáztatlan jog s amelynek alapján állva megdönthetetlen erővel követelheti vissza azt, amit tőle törvényes uton bár, de méltánytalanul vettek el.

Ámde ez a történelmi jog nincs sehol.

Ha a legpedánsabb német professorok és tudósok módszerét veszem is elő s úgy vizsgálom keresztül mondatról mondatra a vármegyei székhely kérdés aaktáit 1723-tól kezdve 1767-ig, majd az újabb időkben 1878 március 31-ig nem talállok egyetlen passzust, nem egy röpke szót, amely Szeged igényét a történelmi jog alapján bizonyítaná. Találók azonban mást, amely minden írásból bántóan kéri: ez a maros-zógi metropolis gőgje. Szeged a maga nagysága, történelmi szereplése (de nem a vármegye történetében való szereplése) erősebb fejlettsége érzetében minduntalan a legnagyobb lenézéssel veti oda a vármegye többi városai és községeinek: „Mit akartok velem szemben — én Szeged vagyok!” Ez azonban a lefolyt kétszázad évben is csak történelmi tény volt és nem jog. Ma is csak tény; de nem a multakban győke-rező jog.

Rámutattam, hogy Szegedre nézve mértékeltlen kincs lenne, ha a történelmi jogot fel tudná deríteni valaki; ha ki lehetne ázni a föld méhéből. Ámde a föld azt, amit benne el nem rejtettek ki nem adja, bármint kutassák nehéz földtúró munkával, holdsugaras csön-des, avagy viharos, fölleges éjszakában, holdujuláskor, vagy holdtöltekor. Ez a kétségtelen tény azonban nem zárja azt ki, hogy ne akadjanak vállalkozók,

akik a földet megbolygassák keresve, az el nem temetett, soha nem is létezett kincseket.

Szeged történelmi jogának — ennek a soha el nem temetett kincsnek — is akadt egy vállalkozó szellemű kutatója dr. Czimer Károly ur, a szegedi tiszteletré méltó Dugonics-lársaság tagja személyében. Vállalkozása majdhogynem sikeres. Egy röpiratot írt ezen a címen: „*A megyegyalások vándorlása Csongrád vármegyében, történelmi tanulmány.*”

Szándékosan mondom így, hogy röpirat. Mert a csinos kiállítású füzet egész gondolat menete, szöveg szerkesztése egyaránt a röpiratok ismérveit öleli föl s emellett megpendül benne a hang és írásmódor az a neme is, amelyet durvának, sértőnek, sőt rágalmozónak nevezünk. E percben még ez nem fontos. Harmad, sőt tizedrangú körülmény.

A röpirat fontossága abban áll, hogy szerzője a történelmi tények, események mesteri összesszövése által látszatra vas logikával végveszik kimutatni *Szeged történelmi jogon alapuló igényét arra, hogy Csongrád vármegye székhelye legyen.*

S levezeti ezt olyan előadási módszerben, hogy ha az ember néhány súlyos (de tisztán sovíniszta érzésből származó) tévedésről eltakint — azt a hiedelmet kelti fel, mintha valóban értékes tanulmány eredményével állanánk szemközt. Am az utolsó fejezet azonnal kiábrándít ebből a hiedelemből. Minden különös elmélyedés nélkül veszi észre az ember, hogy az a tanulmány voltaképen egy érdekes röpirat, amely életre óhajtja hivni a Csongrád vármegye székhelykérdésében lezajlott százados pört s a tendencia nem más, mint hogy az igények erősítése érdekében most már a história fegyverei vitessenek bele a küzdelembe, amelyek még ott nem szerepeltek.

Nos nézzük ezeket a történelmi fegyvereket, illetve vizsgáljuk meg dr. Czimer Károly ur történelmi argümentumit.

Szószerint idézem röpiratából a bizonyítékok anyagát:

„A szegedi vár volt akkor (a tatárjárás után) Csongrád vármegyének egyetlen erőssége és Szeged, mint szűz királyi város a Szent korona és kir. kincstár tulajdonosa volt.”

„Akkor Vasárhelyi és vidéke Csannadmegyéhez tartozott.”

„A csongrádi nemesi vármegye székhelye akkor nem Csongrádon volt, hanem Szeged szab. kir. városban volt a megye központja. A szegedi várnagyi uradalom mellé tartozott a nemesi vármegye és ispánja a legtöbbszór a királynak szegedi várnagya volt, aki úgy a kir. uradalomnak, mint a nemesi vár-

megyének igazgatását kezében egyesítette. Szeged már akkor is legelőkelőbb városa és legnagyobb közigazgatási gyűjtő pontja volt nemcsak Csongrádmegyének, hanem az egész Alföldnek.

A szegedi várnagyi tisztség és a csongrádvármegyei ispánság kitüntetett állás volt, gyakran az ország előkelő főurai viselték e kettős tisztséget, ami Csongrádmegyét tekintélyt nagyban emelte. Ezekből látható, hogy Csongrád vármegyének a mohácsi vész előtt Szeged volt a székhelye és ott laktak a megyei ispánok, akik egyúttal gyakran szegedi várnagyként voltak.

A nádori törvénykező gyűléseket gyakran tartották Szegeden, még pedig legtöbbször a szomszédos 3-4 vármegye nemessége számára, ami szintén azt bizonyítja, hogy akkor Szeged nemcsak Csongrádvármegyének volt székhelye, hanem az Alföld közigazgatási központjának volt tekinthető.

A megyék tisztikara és közgyűlése a vidéki kormányzatot és a törvénykezést vándorolva végezte. De azért, hogy a megyei közgyűlés Csongrád megyében is idestova vándorolt, hol Szegeden, hol egyik-másik faluban tartották a közgyűlést, mégis Szeged akkor Csongrád megye székhelye, mert Szegeden lakott a megye legtöbb ispánja, ott volt a megye levéltára, pénzes ládája és börtöne elhelyezve.

Imé ez a lényeg. A többi, ami a fűzet 5 sűrűen nyomtatott oldalát betölti a „szósz”, amelynek az a célja, hogy a röpiratnak némi történelmi tanulmány jelleget biztosítson.

Ha a fent ismertetett bizonyítéki adatokat a történelem szempontjából vizsgálat alá vesszük s ha azok bizonyító értékét mérlegeljük nyomban felfedezzük, hogy a felhozott adat halmazból logikailag Szeged megye székhelységét megállapítani nem lehet.

Koncedálom, a történelem tényei bizonyítják, hogy Szeged, mely a XII-ik században, mint halász falu már fenállott, a nemesi vármegyék szervezése idején a XIV. században előkelő városa Tiszamáros szögi vidéknek legpontosabb erőssége volt. Történelmi tény, hogy Szegeden ismételtén tartották nádori ítélő széket, sőt országgyűlés is volt ott. Bizonyítja a história azt is, hogy a szegedi kir. uradalom várnagya gyakran egy ugyanazon személy volt Csongrád vármegye ispánjával.

Czimer Károly ur szándékosan csak ennnyit tud és pedig azért, mert ezzel nemí erőt tud adni bizonyítékainak. De a történelem egyebeket is tud.

Tudja nevezetesen azt, hogy Csongrád vármegye ispánjai nem csak szegedi várnagyként is voltak, de 1324-ben Csongrád és Somogy, 1330 körül Arad, Bács, Csongrád, K. Szolnok és Szerém, 1358-ban Arad, Csanád, Csongrád, Keve, Krassó és Temes, 1437-ben Arad, Csongrád és Zaránd vármegyék ispáni tisztségét töltötte be egy és ugyanazon személy¹⁾, akiknek mindegyikéről épen nem lehet bebizonyítani sem azt, hogy szegedi várnagyként voltak, sem azt, hogy Szegeden székelték legyen. De tovább megyek 1492-ben Csongrád vármegye élén a török verő Kinizsi Pál állott s ő mint temesi megye ispán és a délvidék katonai parancsnoka Temesvárott székelt.

¹⁾ Ezek az adatok Zsilinszky: Csongrád vármegye történelme I. kötetéből vannak véve s teljesen nem merítik ki az anyagot. Itt inkább példaképpen idéztem.

Ezekből látható, hogy Cimer Károly ur bizonyítékai erőltetettek, néhol erőszakoltak. — Minden a történelemben jártas ember tudja, hogy az ugynevezett nemesi vármegyék kialakulása idején nem hogy az egyes vármegyék székvárosai meg nem állapíthatók, de az egyes vármegyék földrajzi határai sem. Egyes községek és városok hovatartozandóságára vonatkozó feljegyzések és egyéb adatok szinte bizarrnak látszanak²⁾ s így bizonyító erővel sem bírhatnak.

A legfontosabb azonban az, hogy vármegyei székhelyek voltaképen nem is voltak ebben az időben. A közigazgatás állandóan vándorolt faluról falura. Ez a körülmény pedig épen ellene mond egy állandó székhely lételének. Hogy egy pár szegedi gyűlésről maradt fön tudósítás, nézetem szerint ez sem lehet bizonyíték, noha a vármegye történelmi írója Zsilinszky Mihály ebből vonja le azt a feltételes következtetést, hogy úgy látszik a tatárjárás után Szeged lehetett a vármegye székhelye.³⁾

Lehetett; de nem volt.

Szeged a maga kedvező fekvésénél fogva az által, hogy várnagya három, négy e tájon összeszögzelő vármegye ispánja is volt, gyűlőhelye volt e vármegyék nemességének, ahol különösen a törökbetörések idején a védelem módjait tárgyalták. ⁴⁾ S ha ezen a címen Szeged történelmi jogot formálhatna Csongrád vármegye székhelységére az esetben szint ennyi joggal rekriminálná magának Arad, Csanád, Temes, Krassó székvároságát is! Sőt tovább megyek, ha ilyen címen rekriminál eléggé szerénytelenül, akkor lehetne valami kevéssel még szerénytelenebb is. Tartottak Szegeden országgyűlést is, miért nem hozza elő tehát történelmi jogait arra, hogy az ország fővárosa legyen?

Bizarrnak látszik ez az ötlet, de adott helyzetben: igaz.

Ennyit a történelmi jog rövid; de igaz képeben való megvilágítására.

A következőkben majd látni fogjuk a székhely kérdés fejlődését és látni fogjuk, hogy mennyire nincs igaza dr. Czimer Károly röpiratának.

²⁾ Legyen példa Donátornya (a mai Donát pusztá) mely feljegyzések szerint tartozott ez időben Csongrád (1513) Békés (1437) Csanád (1467) sőt Arad (1463) vármegyéhez.

³⁾ Nem tartom érdektelennek fölemlíteni, hogy a vármegye története megírásához a tatárjárás után követő idők tekintetében az adatokat épen dr. Cimer Károly szolgáltatta s most minduntalan Zsilinszky Mihály művére hivatkozik.

⁴⁾ Pl. 1407-ben Arad, Csanád, Csongrád, Keve, Temes és Krassó, amely időben közös ispánjuk volt.

ÜJDONSÁGOK.

— Városi közgyűlés. Szentes város képviselőtestülete folyó hó 10-én délelőt tartja meg rendes havi ülést.

— Megyei közgyűlés. Csongrád vármegye törvényhatósági bizottsága folyó évi május hó 14-én délelőt 10 órakor kezdi meg tavaszi rendes közgyűlését. — A kibocsájtott tárgysorozat 126 pontból áll, melyek közül nevezetesebbek:

Alispáni évnegyedes jelentés. — Alispáni előterjesztés a vármegyei munkásvédő bizottságok megalakítása tárgyában. — Sváb Jakab-féle alapítványi két ösztöndíjas hely betöltése iránt intézkedés. — Gilicze Antal szentesi illetőségű hittan-hallgató kérelme a horgosi Károly-alapítványi ösztöndíjnak még egy évre leendő adományozása iránt. — A kéményseprési szabályrendelet módosítása. — Arad sz. kir. város közönségének körirata az aradi vértanúk vesztlőhelyének közadakozásból leendő megváltása ügyében. — A Petőfi Társaság kérelme Petőfi Sándor arcképeinek a vm. hivatalaiban leendő elhelyezése iránt. — Szentes—hmvásárhelyi h. é. vasut 1908 III-ik évnegyedi jövedelmének felosztása. — Szentes város képviselőtestületének 91. kgy. 2610. 1909 számú határozata a város belterületén műutak létesítése tárgyában. — Szentes város képviselőtestületének 97. kgy. 2760. 1909. sz. határozata a gyámpénztári tartalékalap saját kamaljövedelmén felüli részének a nyugdíjalap javára való átutalása tárgyában. — Arady Kálmán felebbezése Szentes város képviselőtestületének fizetésének megállapítása tárgyában hozott határozata ellen. — Arady Kálmán felebbezése Szentes város képviselőtestületének hivatalból való nyugdíjaztatását kimondó határozata ellen. — Szentes város képviselőtestületének a tőkei gát melletti földek eladása ügyében hozott határozata. — Sarközi János és társai szentesi lakosok felebbezése Szentes város képviselőtestületének a vámentesség kiterjesztése iránt előterjesztett kérelmet megtagadó határozat ellen stb.

— Tanyai istenítisztelet. Pap Lajos ref. körlelkész május 9-én délelőt 8 órakor a felsőbábi iskolánál istenítiszteletet tart.

— A magyar városok kongresszusa. Dr. Bárczy István Bpest fő és székváros polgármestere folyó hó 21 és 22 napjaira hívta össze Bpestre a magyar városok kiküldöttéit kongresszusra, ameyen Szentes város is képviseltetni fogja magát dr. Matéffy polgármester és esetleg még 1-2 kiküldött által. A kongresszus a következő fontos kérdésekkel fog foglalkozni: a városok háztartásának rendezése, a városok hitelügye, városi kisajjítási jog, az alsóbbrendű vasutakról szóló törvény és végül a városi statisztika szervezése. A kongresszuson való részvételt eddig több mint 80 város 50 képviselő jelentette be.

— A református egyháztagok figyelmébe. Egyházi törvényeink az egyházokozság jogától választó tagjainak névjegyzéke május 15-ig állítandó össze. Azok a jogosult választók akik ez ideig mult évi egyházi adójukat az egyház pénztárába befizették. Felkérjük azért e református híveket, hogy május 15-ig a mult évi egyházi adójukat befizessék, mert ellenkező esetben a választók sorába fel nem vétetnek és az 1 év leforgása alatt megjelendő egyházi választásoknál szavazati joggal nem bírnak. Szentes 1909 április 24. A egyház elnöksége. Egyben figyelmeztetjük a híveket, hogy a választók névsora május 15-től május 25-ig az egyház pénztári hivatalában közszemlére lesz ki téve, ott bárki által megtekinthető s ugyan ez idő alatt ellene felszólalással lehet élni. Akik ez idő alatt fel nem szólaltak, a választók névjegyzékébe később fel nem vétetnek.

— Meghívó. A Szentesi Református Kör 1909. évi május 2-ára egybehívott rendkívüli közgyűlése határozat képtelen léyén az alap-szabályok 25 §-a értelmében a közgyűlés második határidejéül 1909. évi május hó 9-nek d. e. tel 11 órája tűzött ki, mely alkalommal a megjelenték számára való tekintet nélkül fog határozatot hozni. Szentesen, 1909. május hó 13-án. Az elnökség.

— Kitérített mezőgazdasági cselédek.

A földművelésügyi miniszter ez évben is kitérítésben részesítette azon mezőgazdasági cselédeket, a kik hűségük munkásságuk, zorgalmuk által arra méltón részesültek. — A kitérített mezőgazdasági cselédek személyenként 100—100 korona pénzbeli jutalmat és elismerő oklevelet kaptak a földművelésügyi minisztertől. Ilyen kitérítésben részesült Szentesről: Szekeres Lajos, Paczai Imre, Sarkadi Nagy János, Dömsödi József, Török Ferenc, Piti János és Mácsai Mihály; Kiskundorozsmáról: Bende István; Sövényházáról: Bogdán Gáspár, Mindszentől Berezki Mihály Csongrádról Kádár János, Csánytelekről Lukács Imre. A kitérítésben részesített mezőgazdasági cselédek illetve munkások részére a pénzbeli jutalmat és elismerő oklevelet május 20-án vagyis áldozó esztőtök délelőtti 11 órákor fogja átadni Dr. Kelemen Béla főispán a vármegyei székház közgyűlési termében. Ezen ünnepségre Szentes város, Kiskundorozsma, Sövényháza, Mindszent, Csongrád, Csánytelek község elöljárósága, a jutalmazásban részesített gazdasági cselédek és munkások nemkülönbön ezek munkaadói is meghívottak.

— **Kisdudovónok gyűlése.** A kisdudovónok országos egyesületének csongrádmegegyei köre folyó évi május 9 ikén délelőtti 10 órákor Szentesen a vármegyei székház nagytermében közgyűlést tart, melyre a kör tagjai és tanúgyabartók e helyen is meghívottak. Ugyanaznap délután 3 órákor pedig a Tóth József színházban mesemondó délutánt rendeznek az ovónok, amelyhez a belépőjegyek már kaphatók az alsópárti ovoidánál.

— **Esküvő.** Petrik Dezső máv tisztviselő és Kiss Margit kisasszony. Kís: Pál h. anyakönyvezető kedves leánya hétfőn délután esküdtek egymásnak örök hűséget a helybeli református templomban.

— **Tájékoztató.** Lapunk mai számában közöljük a cs. és kir. temesvári gyalogsági hadapródiskola parancsnokának hírdetményét, amelyhez még azt a megjegyzést fűzzük, hogy a hadapródiskolába való felvételtől szóló tájékoztatót úgy magyar mint német nyelven a hadapródiskolánál 40 filéért kapható a hol ez ügyben az iskola parancsnokság minden érdeklődőnek készséggel ad felvilágosítást.

— **A Hölle Budapesten.** Májusi szenzációul, fényes sikereiben gazdag szezonjának

méltó befejezésül elsőjéül kezdve tíz napra a bécsi Hölle szerzőtette a Rojal-Orfeum A legjobb német kabaré világhírű starját. Mella Marsot, akit eccepcionális művésze a legelső kabaré-bizózzé avatott, már ismeri közönségünk előző vendégzerepléséből, de ezáltal először tótétnik, hogy a híres Natler testvérpár igazgatása alatt a Hölle teljes együttese játszik Budapesten. A legnagyobb érdeklődéssel várt esteiken — amelyekre a jegyek nagy része már elővételben elkel, — egyfelvonásos bohózatok, Laszky A. Béla zené pluetjei és kabaré kupléi kerülnek színre, ez utóbbiakat Mella Marson kívül — aki a darabokban is résztvesz — Gizella Marion, Rudolf Österreicher és Viktor Norbert adják elő. A Hölle német előadása mellett a Rojal Orfeum fényes megvár műsor elsőrangú új szenzációkat hoz: a Mángorlót, a nevelő urat, A házhérszót, és Varjas Antal új cigányzámát: A nemzetközi cigányprimást amelynek sikere messze fölülmulja a szezon legnépszerűbb slágerjeit is.

— **Rendőri hírek.** Pataki János 66 éves ember vasárnap délután IV ker. nagyörvény u. 92 sz. lakásán egy 5 milliméteres forgó pisztollyal főbe lötte magát. Két lövést tett, az egyik homlokán, a másik jobb halansékon talált. Az ügyilkos nyomban meghalt Tettét életuntagságból követte el. Kapus István a napokban összeturkálta Kocsis János IV ker. Soós utcai lakost a II. ik 48 kocsimájában. A duhaj ember ellen a büntügyi eljárás folyamatban van.

Nyiltér.*)

Egy ismeretlen rosszakaróm azt a valóllan hírt terjeszti rólam, mintha az általam bérbenbirt **Központi Szálloda** sörcsarnokát és a szálloda szobákat Konrád István urnak alhaszonbérbe adtam volna. Az a bizonyos rosszakaróm nem elégedett meg a hamis hír terjesztésével, — még névtelen feljelentést is tett ellenem a szegedi m. kir. pénzügyigazgatóságánál.

A rosszakarátú feljelentéstől nem félek, mert a vizsgálat az igazságot ki fogja deríteni. Az igazság érdekében annyit ez uttal is kijelentek, hogy nevezett Konrád Istvánt, mint gyakorlott szállodai portást, ily minőségben szállodám részére alkalmaztam.

Tisztelettel

Mézes József

a Központi Szálloda és kávéház bérloje.

*E rovatban közöltéket nem vállal felelősséget a szerkesztő

Piaci árak:

Buza mmja 13 frt. 80 kr. 14 frt.
Árpa mmja 8 frt. 60 8 80 kr.
Zab mmja 8 frt. 50 kr.
Kukorica mmja 8 frt. 8—20 kr.
Sertés kilója 60—64 kr.

LAPKIDŐ: KÁLMÁN J. SANDOR.

Pályázati hírdetmény

a temesvári cs. és kir. gyalogsági hadapródiskolába való felvételre nézve:

Az 1909/1910. iki tanévkezdetével szeptember közepén a temesvári cs. és kir. hadapródiskolába mintegy 25 növendék vétetik fel,

A felvétel általános feltételei a következők:
1.) A monarchia egyik államában való honosság,

2.) A testi alkalmasság,

3.) kifogástalan előélet

4.) az első évfolyamba való felvételénél megkívántatik az elért 14-ik és meg nem haladt 17-ik életév.

Ha valamely pályázó ezen kort esoleg mrghaladta, vagy el nem érte volna, annak felvétele a közös hadügyminisztérium határozatából tétetik függővé.

5.) Az első évfolyamba való belépésre, valamely középiskola alsó négy osztályának legalább is « elégséges » eredményvel való elvégzése igazolandó.

A latin és görög nyelvből esetleg nyert « elégtelen » osztályzat nem vétetik figyelembe.

Az első évfolyamba való felvételre pályázók kötelesek a következő tantárgyakból felvételi vizsgát tenni és pedik: magyar és német nyelv, aritmetika, és algebra, mértan földrajz, természetrajz, természetian és vegytanból.

A felvételi vizsga magyar vagy német nyelven tehető le.

A tanpénz az atya allásához képest évi 24, 160, vagy 300 koronát tesz ki.

A felvétel iránt folyamodványok legkésőbb folyó évi július hó 12-ig a legmodó lakhelyéhez legközelebb eső hadapródiskola parancsnokságához nyújtandók be.

Közvetlenül a közös hadügyminisztériumhoz benyújtott folyamodványok figyelembe nem vehetők.

Erdei termékek, u. m.: mindennemű tűzifa, bognárfa, szerszámfa, kocsirudak, hasítványok, küllök, keréktalpak, löcsök, — továbbá kasza- és kapanyelek, nyírfaseprők, favillák, geroblyék, gabona- és sütőlapátok, ökorjarmok a legjutányosabb áron beszerezhetők

Körösvölgyi Gazdasági Kereskedelem és Ipari Szövetkezetnél Gurahoncon.

Gyopárosi fürdő megnyitás.

Orosháza község tulajdonát képező gyopárosi gyógyfürdő j. évi május 15-én megnyitattik.

Kiváló gyógyhatásu: csuzos bántalmaknál, bőrbetegeknél, görvélýkóránál, görvélýes mirigy daganatoknál, bőrnýakhártya és csontfékélyeknél, izületi vastagodásoknál, kisebb fokú izületi zsugorodásoknál, angolkóránál, női bajoknál, női és férfi masszázás, hidegzuhany és meleg kádfürdő berendezésel.

A fürdő Orosházától kocsin felóra. Vasut állomás helyben az orosháza—szentes—csongrád—felegyháza—budapesti vonalon. Fürdő-orvos helyben. Községi olcsó és kítúnó szálloda és vendéglő, nagy kiterjedésű park és zenével.

ELŐJÁRÓSÁG.

Minden olvasónknak egy főnyereményt!

Már ósrégi időktől fogva az emberek arra törekedtek, hogy messereséges úton aranyat készítsenek, de nem érték cél. Ma már nem kell ezen törni a fejünket. Ön vesz egy osztálysorsjegyet a **Dörge Frigyes bankban Budapesten** és aranyban fizetelt ki magának a főnyereményt. Ezer ezer ember tett így és meggazdagodott. Miért ne sikerülne ez Önnek is?

Ez alkalommal megint tizennégy millió 459,000 korona kerül kisorsolásra és egyetlen egy sorsjeggyel már

egy millió koronát

lehet nyerni. A következő húzás 1909 május 19. és 21-én lesz.

Rendelje meg ezen szerencsevignettán álló számot és írja azt pontos címével együtt a postautalvány szelvényére.

A sorsjegyek ára:

Egész ... 12 — kor.

Fél ... 6 — »

A sorsjegyek ára:

Negyed ... 3 — kor.

Nyolcad ... 1.50 kor.

De rendeljen azonnal, mielőtt eltelné ezt az újságot, különben elkészik! Ez pedig nagy kár volna, mert önmagát károsítja meg, aki nem vesz Dörge sorsjegyet. Ezt eléggé bizonyítják az országban ezen legszerencsésébb és legnépszerűbb főgyűjtődőjének folyton ismétlődő és a maguk nemében páratlan, óriási nyeremény-sikerei. Postautalványok és levelek a következő cím alá küldendők: **Dörge Frigyes bank r. t. III. szakasz, Budapest, Kossuth Lajos-utca 4.**

Dréher-sör! a Központi Szálló sör csarnokában!

1 pohár 8 kr.

Tisztelettel értesitem a t. közönséget, hogy a Központi Szállodám nagytermét sör csarnoknak rendeztem be. A világhírű **Dréher-féle** sörgyárral pedig közvetlen összeköttetést kaptam, miáltal azon szerencsés helyzetbe jutottam, hogy **budapesti árakon** minden időben **frissen csapolt sörrel** szolgálhatok. Teljes tisztelettel **MÉZEN JÓZSEF.**

Kálmán Ferencz

cipésmester, cipészipari szaktanító készit

cipő felsőrészeket, férfi és női cipőket

9201 jutányos áron.

Lakása I. Szűrszabó Imre u. 6, kispiac.

Legolcsóbb bevásárlási forrás

rövidárú-, uri és női divat, kalap-, cipő- és pipere-cikkekben

Szvarc Simonné és Társa

9233 Hariss-ház.

MOTOR! FIGYELMÉBE! MOTOR!

Vevőinket a motor kezelésébe **INGYEN** betanítjuk.

Járgányos és gőzgépek esetleg cserébe vétetnek.

A valódi Kállai-féle

„Gloria” benzinmotorok és motorcséplőkészletek a legjobbak a világon

Aki tehát igazán minden tekintetben legmegfelelőbb, könnyű kezelésű és olcsó motort akar beszerezni, forduljon bizalommal e szakértő céghez.

KÁLLAI motortelepe

Pontos cím: **BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 43.**

Teljes jótállás kitűnő működésért. Részletfizetési kedvezmény 3—5 évre.

9200

Minden gazda kérjen árjegyzéket.

Dréher-sör!

Ertesítjük a nagyérdemű közönséget valamint a t. vendéglős urakat, hogy a Kossuth-utcai **Weisz-udvarban** sörraktárt létesítettünk, a hol állandóan friss töltésű palack- és hordós söröket tartunk raktáron. — 1909 ápr. 1. — Tisztelettel

Dréher Antal Serfözde R. T.

9285

képviselője.

Jó és megbízható aratógép

szívesen vásárol a gazda, mert azzal időt és pénzt takarít meg.

Teljesen megbízható, kiváló szerkezetű és nagy munkaképességű gépek:

- „Milwaukee” kéveköti aratógép,
- „Milwaukee” marokrakó aratógép,
- „Milwaukee” fűkaszaló gép,
- „Milwaukee” acélgereblye, önműködő kiürítéssel,
- „Milwaukee” közsűrűlőgép,

nelyek az egész világon és újabban a magyar gazdaságokban is mint a legjobbak vannak elismervé.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve

Megebizható ügynökök és képviselők az ország minden részében keresik.

Megekeresések Budapest. Főposta. postafiók 121. sz. intézendők.

Korcsmai üzletvezető.

Kunszentmártonban közvetlen a piac-tér mellett régóta fennálló italmérsi üzletbe üzletvezetőnek keresek megfelelő házaspárt.

Tíz napon belül kérétek a jelentkezés. Felvilágosítást ad

Apatóczy János, háztulajdonos

9247

Eladó ház.

Vajda Bálint I. kerület Mecs Balogh-utca 2 számú háza — kedvező fizetési feltételek mellett — **eladó.** Értekezni lehet a fenti szám alatt.

Sonkák

valamint mindennemű hideghús-különlegességek, naponta

friss virsli zsír, szalonna és friss sertéshús

a legjutányosabb napiáron kaphatók

Szell Imre

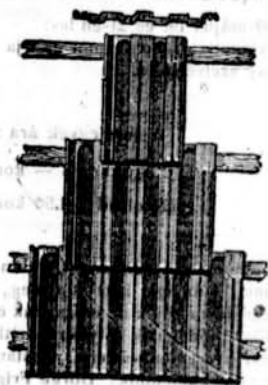
hentes üzletében 9250

Szentes, Kossuth-tér.

Vendéglősök és viszontelárusítók árengedményben részesülnek.

TÖRLEY PEZSGÓ

CASINO TAFELBERG GRAND VIN

Szabadalmazott Bohn-féle természetes vörös fedélcserép.

BOHN nagykikindai cserepe legjobb minőségű fedélcserép legolcsóbb árak mellett.

Képviselek kerestetnek **BOHN** téglagyár NAGYKIKINDA

Tessék árjegyzéket kérni

9248